

DET KONGELIGE
KUNNSKAPSDEPARTEMENT

TILDELINGSBREV

TIL

UTDANNINGSDIREKTORATET

FOR

BUDSJETTÅRET

2015

1.	Innledning.....	3
2.	Direktoratets virksomhetsmål, prioriteringer og særskilte aktiviteter i 2015.....	4
3.	Tildeling av midler	6
4.	Økonomiforvaltning og føringer	16
5.	Økonomiske og administrative fullmakter	18
6.	Rapportering.....	20
7	Styring, kommunikasjon og samarbeid	24
	Vedlegg 1 Utdanningsdirektoratet faste oppdrag	25
	Vedlegg 2 Rapporteringsfrister i 2015 og 2016.....	30
	Vedlegg 3 Innspill til budsjettarbeid.....	31

1. Innledning

Vi viser til Innst. 12 S (2014-2015), Innst. 14 S (2014-2015) og Prop. 1 S (2014-2015) for Kunnskapsdepartementet (KD). Utdanningsdirektoratet (Udir) må sette seg inn i føringene gitt i disse dokumentene. I tildelingsbrevet meddeles Stortingets budsjettvedtak, økonomiske rammer og en nærmere beskrivelse av KDs styring av Udir i 2015. Tildelingsbrevet gir en overordnet, men ikke uttømmende oversikt over direktoratets oppgaver. Det kan komme tilleggsoppdrag og bestillinger gjennom året.

Direktoratet skal bidra til at sektormålene som er satt for barnehagen og grunnsopplæringen i Prop. 1 S (2014-2015) for KD nås. Disse er:

Mål for barnehagen:

- barnehager med høy kvalitet som fremmer trivsel, lek og læring
- et tilgjengelig barnehagetilbud for alle barn
- forutsigbare rammevilkår som medvirker til mangfold og likeverd i barnehagesektoren

Mål for grunnsopplæringen:

- elever skal mestre grunnleggende ferdigheter og ha god faglig kompetanse
- elever skal ha et godt og inkluderende læringsmiljø
- flere elever og lærlinger skal gjennomføre videregående opplæring

De overordnede sektormålene for barnehagen og grunnsopplæringen skal danne grunnlag for prioritering av faglige mål og områder, og for utvikling av nye tiltak eller virkemidler. Direktoratet skal i tråd med Stortingets vedtak og føringer fra departementet velge tiltak og virkemidler som bidrar i størst mulig grad til måloppnåelse.

Tildelingsbrevet omfatter også de virksomheter direktoratet er delegert styringen av, og departementet forutsetter at direktoratet vurderer oppdrag og videre tildeling til disse basert på dette tildelingsbrevet.

I tildelingsbrevet er begrepet elever ment å dekke både barn, unge og voksne under opplæring.

Direktoratet skal samarbeide med Senter for IKT i utdanningen om oppgaver som ligger innenfor tilgrensende områder.

2. Direktoratets virksomhetsmål, prioriteringer og særskilte aktiviteter i 2015

I dette kapitlet framkommer virksomhetsmål for direktoratet med tilhørende prioriteringer i 2015. For to av virksomhetsmålene er det innført styringsparametre. I 2015 vil det arbeides videre for å utvikle konkrete styringsparametre for alle virksomhetsmål. Særskilte aktiviteter som direktoratet skal utføre i 2015 er oppgitt. De særskilte aktivitetene er nye oppdrag og oppdrag departementet legger føringer for. Se vedlegg 1 for beskrivelse av direktoratets faste oppdrag.

2.1. Virksomhetsmål og prioriteringer

Mål for direktoratet:	Sektorenes kompetanse til å løse de prioriterte utfordringene er økt
------------------------------	---

Direktoratet skal være pådriver for å utvikle og forvalte igangsatte og planlagte tiltak for kompetanseutvikling for ansatte i barnehagen og grunnopplæringen, i nært samarbeid med universiteter, høyskoler og andre tilbydere. Lærerloftet skal følges opp.

Direktoratet skal gjennom dialog med partene i sektoren, sikre effektiv ressursutnyttelse, god deltakelse fra og rom for god planlegging for barnehageeiere og skoleeiere, kommuner som barnehagemyndighet, fylkeskommuner, universiteter og høyskoler.

Styringsparametre:

- Kvalitet i etter- og videreutdanningene i begge sektorene
- Deltakelse i etter- og videreutdanningene i begge sektorene

Mål for direktoratet:	Økt kvalitet i fag- og yrkesopplæringen
------------------------------	--

Direktoratet skal, i samarbeid med partene i arbeidslivet og skoleeier, utvikle og forvalte tiltak som øker fleksibiliteten og relevansen, og tiltak som bidrar til bedre gjennomføring i fag- og yrkesopplæringen, jf Yrkesfagsloftet. Direktoratet skal implementere og følge opp tiltak som kan øke motivasjon og gjennomføring, blant annet gjennom å legge til rette for at flere fylkeskommuner tar i bruk praksisbrev, vekslingsmodeller og hospiteringsordninger i fag- og yrkesopplæringen, samt jobbe med tiltak og ordninger som bidrar til flere læreplasser. Direktoratet skal gjennomgå tilbudsstrukturen i yrkesfaglige utdanningsprogram i samarbeid med partene i arbeidslivet og bidra til at opplæringen bedre kan imøtekomme elevenes og arbeidslivets ulike behov.

Mål for direktoratet:	Et godt kunnskapsgrunnlag og systemer for å vurdere og styrke kvaliteten i barnehagen og i grunnopplæringen
------------------------------	--

Direktoratet skal fremskaffe og formidle forskning og statistikk av høy kvalitet som er relevant for politikktutviklingen og for praksis i sektoren. Kunnskapen skal kunne tas i bruk på alle nivåer og bidra til å utvikle kvaliteten i barnehagen og i grunnopplæringen. Direktoratet skal særlig sørge for at det nye statistikkssystemet implementeres, og at statistikkssystemet samordnes med Skoleporten og andre kanaler for publisering. Direktoratet skal utvikle et system for å følge med på og forbedre kvaliteten i barnehagesektoren. Kvalitetsvurderingssystemet for grunnopplæringen skal i større grad enn i dag gi grunnlag for å vurdere endringer over tid.

Mål for direktoratet:	Regelverket forstås og etterleves
------------------------------	--

Direktoratet skal legge til rette for økt regelverksforståelse i sektoren og god implementering av regelverksendringer. Direktoratet skal vurdere forenkling av regelverket i barnehagen og

grunnopplæringen, blant annet i oppfølgingen av rapporten *Rapporterings- og dokumentasjonskrav i skolesektoren*.

Styringsparametre:

- Implementering av nytt regelverk
- Forståelse av eksisterende regelverk
- Tilsynene og annen aktivitet for regelverksetterlevelse har truffet utfordringene i sektoren

Mål for direktoratet:	Barn, unge og voksne med særskilte behov får et tilrettelagt tilbud til rett tid
------------------------------	---

Direktoratet skal styrke PP-tjenesten gjennom kompetanseutviklingstiltak. Direktoratets arbeid skal føre til at PP-tjenesten i større grad arbeider systemrettet mot barnehagene og skolene/opplæringsinstitusjonene. Kompetansetiltakene skal gi økt kvalitet på tilbudet til barnehagebarn med særskilte behov, samt økt læringsutbytte til elever med særskilte behov. Direktoratet skal sørge for at kompetansetiltak for barnehagelærere og lærere bygger på kunnskap om inkluderende barnehagetilbud og grunnopplæring.

2.2. Særskilte aktiviteter i 2015

Nedenfor følger særskilte aktiviteter som direktoratet skal utføre i 2015.

Direktoratet skal:

- følge opp og videreutvikle strategien *Kompetanse for framtidens barnehage. Strategi for kompetanse og rekruttering 2014-2020*
- bidra i oppfølgingen av OECDs *Country Policy Review* av Norges barnehagesektor, som legges frem våren 2015
- forberede tiltak til støtte for sektor ved implementering av revidert *Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver*
- starte opp longitudinell studie om minoritetsspråklige barn som har hatt gratis kjernetid i barnehagen
- ivareta og koordinere samarbeidet mellom Utdanningsdirektoratet, Arbeids- og velferdsdirektoratet, Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet, Helsedirektoratet og Integrerings- og mangfoldsdirektoratet om utsatte barn og unge under 24 år, jf. oppdragsbrev nr. 6-14, herunder oppfølging av arbeidet med de faglige anbefalingene som direktoratene har levert til departementene
- utarbeide forslag til forskriftsendringer i forbindelse med ny friskolelov
- utvikle relevant informasjonsmaterieell og veiledning for bruk av tolk i barnehage og grunnopplæring
- bidra i arbeidet med Program for bedre gjennomføring i videregående opplæring
- starte opp gjennomgang av tilbudsstrukturen på yrkesfaglige utdanningsprogram i samarbeid med partene i arbeidslivet, og foreslå eventuelle endringer underveis i prosessen
- foreta en kritisk gjennomgang av rapporteringen i GSI og komme med forslag som reduserer omfanget av rapportering

3. Tildeling av midler

Stortinget vedtok den 10. og 11. desember 2014 KDs kapitler på statsbudsjettet for 2015. Det vises til Innst. 12 S (2014–2015), Innst. 14 S (2014–2015) og Prop. 1 S Tillegg 1 (2014–2015). KD stiller midlene som er angitt i dette tildelingsbrevet til disposisjon for direktoratet. Tildelingen innebærer at virksomheten har fullmakt til å disponere midlene innenfor beløpsrammene på hver enkelt post og til de formålene Stortinget har satt, slik disse er konkretisert i mål og resultatkrav i tildelingsbrevet.

Departementet forutsetter at direktoratet gir tildelingsbrev med mål og krav til sine underliggende virksomheter og stiller krav om utarbeiding av disponeringsplaner og om rapportering, jf. økonomiregelverket. Direktoratet skal videretildele til underliggende virksomheter innenfor de rammer som er tildelt direktoratet på budsjettkapitlene kap. 222/3222 og 230/3230. Videre skal direktoratet stille midler til disposisjon til Fylkesmannen og til Sametinget på barnehageområdet og grunnopplæringsområdet.

Disponeringen av budsjettet skal samsvare med føringer gitt i dette tildelingsbrevet og ta høyde for bundne midler som ikke nevnes særskilt i dette brevet. Virksomhetsleder har ansvar for å prioritere innenfor tildelt budsjetttramme, slik at mål og oppdrag for budsjettåret kan realiseres.

Sammenlignet med saldert budsjett for 2014 er det i Finansdepartementets føringer for arbeidet med 2015-budsjettet generelt lagt inn følgende prisjusteringer:

- 01-poster: 2,7 pst. (driftsutgifter utenom lønn)
- 21-poster: 3,3 pst.
- 45-poster: 2,9 pst.
- 50-poster: 3,3 pst.
- 60-poster: 3,2 pst.
- 70-poster: 3,3 pst.
- 80-poster: 3,3 pst.
- Inntektsposter: 3,3 pst.

Helårsvirkningen av lønnsoppgjøret i 2014 er lagt inn i budsjettet for 2015, men det er ikke lagt inn noe for lønnsregulering i 2015. Bevilgning for dette behandles som egen sak av Stortinget etter lønnsoppgjøret våren 2015, og evt. supplerende tildeling kan forventes i oktober 2015.

Regjeringen vil bygge politikken på effektiv bruk av fellesskapets ressurser, og forutsetter at alle statlige virksomheter gjennomfører årlige tiltak for å øke produktiviteten. For å gi insentiv til mer effektiv statlig drift og skape handlingsrom for prioriteringer har regjeringen innført en reform for avbyråkratisering og effektivisering av offentlig sektor. Deler av gevinstene fra redusert byråkrati og mer effektiv bruk av pengene blir tatt inn til fellesskapet. Denne innhentinga er satt til 0,6 pst. av driftsutgiftene til virksomhetene (alle 01, 21 og 50-poster) og gjelder også direktoratet og direktoratets underliggende virksomheter.

Nettoordning for budsjettering og regnskapsføring av merverdiavgift for ordinære statlige forvaltningsorganer iverksettes fra 1. januar 2015. Ordningen innebærer at merverdiavgift er trukket ut fra budsjettpostene for de virksomhetene som kommer inn under ordningen¹. Virksomhetene får i stedet fullmakt til å regnskapsføre betalt merverdiavgift på et felles

¹ Enkelte virksomheter er holdt utenfor, som Sameskolen i Midt-Norge og De samiske videregående skoler, Karasjok og Kautokeino og Statped

budsjettkapittel, kap. 1633. Formålet med å budsjettere merverdiavgift netto er å medvirke til at budsjettordningen skal være nøytral med hensyn til egenproduksjon eller kjøp av tjenester. Nærmere redegjørelse for ordningen står i rundskriv R-116 fra Finansdepartementet. KD gjør spesielt oppmerksom på at følgende deler av betalt merverdiavgift ikke er omfattet av nettoordningen:

- Merverdiavgift knyttet til merverdiavgiftspliktig aktivitet
- Merverdiavgiften til bygg, anlegg eller annen fast eiendom
- Merverdiavgift på varer og tjenester med begrenset fradragsrett etter mva-loven §§ 8-1 og 8-2

Alle beløp om tildelinger i dette kapitlet er oppgitt i 1 000 kroner dersom ikke annet er angitt.

3.1. Direktoratets driftsbevilgning og eksamensbevilgningen

Kap. 220 Utdanningsdirektoratet (jf. kap. 3220)

Post	Betegnelse	Tildeling 2015
Post 01	Driftsutgifter	254 753
Post 21	Spesielle driftsutgifter, kan nyttes under post 70	147 344
Sum		402 097

Tildelingen på post 01 omfatter blant annet:

- lønn, godtgjørelse og drift for direktoratets tilsatte
- drift av sekretariatet for SRY og faglige råd
- tilskudd til Sekretariatet for små og verneverdige fag
- utgifter i forbindelse med avtalen med SSB vedrørende folkehøyskolefeltet
- 2 mill. kroner for at direktoratet skal kunne følge opp de private skolene
- 1 mill. kroner til å dekke administrative utgifter knyttet til satsing på realfagsatsing

Tildelingen på post 21 omfatter fra 2015 også:

- en søkeplattform, som skal gi brukerne av Udir et moderne og pålitelig virksomhetssøk
- drift og utvikling av portalen *Skoleporten*
- drift, utvikling og distribusjon av obligatoriske og frivillige prøver

Kap. 3220 Utdanningsdirektoratet (jf. kap. 220)

Post	Betegnelse	Tildeling 2015
Post 01	Inntekter fra oppdrag	3 948
Post 02	Salgsinntekter o.a.	1 159
Sum		5 107

Kap. 225 Tiltak i grunnsopplæringen, post 01

Post	Betegnelse	Tildeling 2015
Post 01	Driftsutgifter	21 865
Post 21	Særskilte driftsutgifter	101 166
Sum		123 031

Midlene på post 01 skal brukes til kompensasjon til Fylkesmannen for administrasjon av ordningen med sentralt gitt eksamen i grunnsopplæringen.

Post 21 dekker kostnader til sensur og klagesensur ved sentralt gitt eksamen i grunnsopplæringen.

3.2. Bevilgning til virksomheter direktoratet har etatsstyringsansvar for

Kap. 222 Statens grunn- og videregående skoler og grunnskoleinternater (jf. kap. 3222)

Post	Betegnelse	Tildeling 2015
Post 01	Driftsutgifter	91 464
Post 45	Større utstyrsinnkjøp og vedlikehold, kan overføres	1 452
Sum		92 916

Tildelingen omfatter blant annet:

- drift av Sameskolen i Midt-Norge, Hattfjelldal
- drift av Samisk videregående skole, Karasjøk og Samisk videregående skole og reindriftsskole, Kautokeino
- ventelønn for personale fra avviklede statsinternat
- lønn etter rettsvilkårsavtalen for personale fra nedlagte statlige skoler

Reduksjon på post 01 med 330 000 kroner, varslet i Prop 1 S (2014-2015), tas i sin helhet innenfor tildelingen til Sameskolen i Midt-Norge, Hattfjelldal.

Kap. 3222 Statens grunn- og videregående skoler og grunnskoleinternat (jf. kap. 222)

Post	Betegnelse	Tildeling 2015
Post 02	Salgsinntekter	5 030
Sum		5 030

Tildelingen omfatter blant annet:

- hjemskolenes betaling for fjernundervisning, betaling for kurs og voksenopplæring samt inntekter fra kantinesalg og hybelutleie

Kap. 230 Kompetansesenter for spesialundervisning (jf. kap. 3230)

Post	Betegnelse	Tildeling 2015
Post 01	Driftsutgifter	636 432
Post 21	Spesielle driftsutgifter	59 978
Post 45	Større utstyrsinnkjøp og vedlikehold, kan overføres	8 644
Sum		705 054

Tildelingen gjelder blant annet.:

- drift av statlig spesialpedagogisk støttesystem (Statped) inkludert omstillingsmidler, kjøp av tjenester, ventelønn og lønn etter rettsvilkårsavtalen for overtallige
- drift av direktoratets råd for likeverdig utdanning
- utgifter til nasjonal koordinator i direktoratet for *The European Agency for Special Needs and Inclusive Education*, internasjonalt samarbeid med mer.
- 5 mill. kroner av tildelingen er øremerket til en styrking av deltidsopplæringen for hørselshemmede i alle Statpeds fire regioner.

Post 01 er redusert med 5 mill. kroner som et ledd i effektivisering av offentlig sektor, ut over det generelle kuttet for redusert byråkrati og mer effektiv bruk av pengene.

Kap. 3230 Kompetansesenter for spesialundervisning (jf. kap. 230)

Post	Betegnelse	Tildeling 2015
Post 01	Inntekter fra oppdrag	59 978
Post 02	Salgsinntekter o.a.	14 734
Sum		74 712

Tildelingen på post 01 gjelder oppdragsvirksomhet som Statped utfører for kommuner, fylkeskommuner, høyskoler, universiteter m.m. Tildelingen på post 02 gjelder salg av læremidler og elevprodukter, salg fra kantine, utleie av lokaler, inntekter fra hjelpemiddeltilpassing og inntekter fra kurs. Tildelingen på denne posten er i 2015 redusert med 0,3 mill. kroner i forhold til tildelingen for 2014 for å redusere gebyr på lydbøker.

3.3. Tilskuddsbevilgninger

Direktoratet skal forvalte tilskuddsordninger til de formål som framgår av retningslinjene for den enkelte tilskuddsordning. For alle nye poster må direktoratet utarbeide utkast til retningslinjer.

Kap. 220 Utdanningsdirektoratet (jf. kap. 3220)

Post	Betegnelse	Tildeling 2015
Post 70	Tilskudd til læremidler, kan overføres, kan nyttes under post 21	55 478
Sum		55 478

Kap. 223 Samisk utdanningsadministrasjon

Post	Betegnelse	Tildeling 2015
Post 50	Tilskudd til Sametinget	40 331
Sum		40 331

Departementet gjør oppmerksom på at Kommunal- og moderniseringsdepartementet sender samordnet tildelingsbrev til Sametinget. Der tas det inn føringer for bruken av midlene på kap. 223 post 50 og informasjon om utbetaling fra Udir. Fra 2015 endres utbetalingen av bevilget tilskudd fra to ganger i året til én gang i året. Utbetaling av tilskuddet skal gjøres i løpet av første kvartal.

Kap. 231 Tilskudd til samiske barnehage tilbud

Post	Betegnelse	Tildeling 2015
Post 50	Tilskudd til Sametinget	15 660
Sum		15 660

KD gjør oppmerksom på at Kommunal- og moderniseringsdepartementet sender samordnet tildelingsbrev til Sametinget for budsjetterminen 2015. Der tas det inn føringer for bruken av midlene på kap. 231 post 50 og informasjon om utbetaling fra Udir.

Kap. 225 Tiltak i grunnsopplæringen (jf. kap. 3225)

Post	Betegnelse	Tildeling 2015
Post 60	Tilskudd til landslinjer	202 772
Post 62	Tilskudd til undervisnings- og internattjenester ved de kommunale sameskolene i Snåsa og Målselv	23 003
Post 63	Tilskudd til samisk i grunnsopplæringen, kan overføres	58 551
Post 64	Tilskudd til opplæring av barn og unge asylsøkere	160 410
Post 66	Tilskudd til leirskoleopplæring	46 887
Post 67	Tilskudd til opplæring i finsk	8 306
Post 68	Tilskudd til opplæring i kriminalomsorgen	256 167
Post 69	Kompensasjon for investeringskostnader ved grunnskolereformen	222 194
Post 70	Tilskudd til opplæring av lærlinger og lære kandidater med spesielle behov	50 408
Post 71	Tilskudd til kunst- og kulturarbeid i opplæringa	25 594

Post 74	Tilskudd til organisasjoner	15 432
Sum		1 069 724

Om tildelingen på post 60:

Det skal bevilges 5 mill. kroner til realisering av et byggeprosjekt ved Sogn jord- og hagebruksskule, jf. Innst. 12 S (2014-2015).

Om tildelingen på post 71:

Tilskuddsordningen er endret fra 2015. I tillegg til Norsk kulturskoleråd tildeles fra 2015 også Fellestrådet for kunstfag i skolen (FKS) og Samarbeidsforum for estetiske fag (SEF) midler over posten. Øremerkede midler til FKS og SEF på 7,1 mill. kroner er flyttet fra post 74 på samme kapittelet. Udir skal utbetale tilskudd til alle tre organisasjoner etter følgende føringer:

- Norsk kulturskoleråd skal tildeles 18,466 mill kroner
- Fellestrådet for kunstfag i skolen (FKS) skal tildeles 2,346 mill kroner
- Samarbeidsforum for estetiske fag (SEF) skal tildeles 4,782 mill kroner

Direktoratet må utarbeide retningslinjer for ordningen.

Om post 72 og 73:

KD har besluttet at forvaltning av tilskuddsordningene på post 72 og post 73 fra budsjettåret 2015 i sin helhet skal overføres fra Udir og Fylkesmannen i Vest-Agder til Senter for internasjonalisering av utdanning (SIU).

Om tildelingen på post 74:

Midler på kap. 225, post 74 utlyses til de formål som er angitt i Prop. 1 S (2014-2015) for KD. Direktoratet skal fra og med 2015 fatte vedtak om tilskudd og tildele midlene. KD er klageinstans. Det skal settes av en sum på 5 pst. av bevilgningen til å håndtere klagesaker. Følgende forhold skal prioriteres:

- Midlene på tilskuddsordningen skal gå til organisasjoner som bidrar til å nå målene i grunnopplæringen.
- Organisasjoner som jobber med å styrke grunnleggende ferdigheter og organisasjoner som arbeider mot mobbing i bred forstand, skal prioriteres.
- Det skal settes av 1 mill. kroner til organisasjoner for funksjonshemmede.
- Elevorganisasjonen og Operasjon dagsverk skal tilgodeses.

Kap. 3225 Tiltak i grunnopplæringen (jf. kap. 225)

Post	Betegnelse	Tildeling 2015
Post 04	Refusjon av ODA-godkjente utgifter	69 297
Sum		69 297

Visse innenlandske utgifter til flyktninger kan i forhold til statistikkdirektivene til OECD bli definert som offentlig utviklingshjelp. KD legger til grunn at en del av bevilgningen på kap. 225 post 64 blir innrapportert som utviklingshjelp, og tilsvarende beløp blir foreslått bevilget på kap. 3225 post 04. Direktoratet må kreve refusjon av ODA-godkjente utgifter fra Utenriksdepartementet mot slutten av budsjettåret. Ordningen gjelder opplæring i asylmottak og opplæring av enslige mindreårige asylsøkere i omsorgssentre.

Kap. 227 Tilskudd til spesielle skoler

Post	Betegnelse	Tildeling 2015
Post 60	Tilskudd til Moskvaskolen og Murmanskskolen	2 179
Post 61	Tilskudd til voksenopplæring i Andebu kommune	4 951
Post 62	Tilskudd til Fjellheimen leirskole	5 899

Post 70	Tilskudd til den franske skolen i Oslo	7 356
Post 71	Tilskudd til internatdriften ved Krokeide videregående skole	25 427
Post 72	Tilskudd til Røde Kors Nordisk United World College	32 069
Post 73	Tilskudd til opplæring i Kenya	676
Post 74	Tilskudd til Signo og Briskeby	41 324
Post 75	Tilskudd til opplæring i rusinstitusjoner	10 330
Post 76	Tilskudd til Norsk håndverksinstitutt og Foreningen Norden	3 587
Sum		133 798

Om tildelingen på post 73:

Tilskuddet til opplæring i Kenya avvikles fra høsten 2015. Tildelingen gjelder tilskudd for våren 2015.

Om tildelingen på post 74:

Tildelingen inkluderer en økning av tilskuddet til Signo på 1,4 mill. kroner som skal dekke hjemreisekostnader for elevene ved skolen.

Om tildelingen på post 76:

Tilskuddsordningen er i ny i budsjettet for 2015. Direktoratet bes om å utforme retningslinjer for posten. Følgende føringer gjelder:

- Foreningen Norden skal tildeles 1,033 mill. kroner.
- Norsk håndverksinstitutt skal tildeles 1,387 mill. kroner.
- Norsk håndverksinstitutt skal tildeles 1,167 mill. kroner til en stipendiatorordning for håndverkere som bidrar til gamle håndverkstradisjoner.

Kap. 228 Tilskudd til private skoler o.a.

Post	Betegnelse	Tildeling 2015
Post 70	Private grunnskoler, overslagsbevilgning	1 701 414
Post 71	Private videregående skoler, overslagsbevilgning	1 468 254
Post 72	Private videregående skoler godkjent etter kap. 4 i voksenopplæringsloven, overslagsbevilgning	139 306
Post 73	Private grunnskoler i utlandet, overslagsbevilgning	109 555
Post 74	Private videregående skoler i utlandet, overslagsbevilgning	27 166
Post 75	Private skoler for funksjonshemmede elever, overslagsbevilgning	240 682
Post 76	Andre private skoler, overslagsbevilgning	46 533
Post 77	Den tyske skolen i Oslo, overslagsbevilgning	13 780
Post 78	Kompletterende undervisning	31 361
Post 79	Toppidrett	40 250
Post 80	Privatskoleorganisasjoner	714
Post 81	Elevutveksling til utlandet	1 839
Post 82	Kapitaltilskudd til friskoler, kapital- og husleietilskudd	20 330
Sum		3 840 384

Tildelingen på post 71 inkluderer:

- 3,5 mill. kroner i særskilt tilskudd til Kongshaug musikkgymnas

Om tildelingen på post 72:

Tildelingen omfatter ikke lenger tilskudd til tidligere NISS AS. Alle studiene ved denne skolen er nå godkjent som høyskolestudier og er flyttet til kap. 260 post 70. Udir skal ikke utbetale tilskudd til denne skolen.

Tildelingen på post 73 inkluderer:

- 15,722 mill. kroner til refusjon av utgifter til spesialundervisning
- 2,460 mill. kroner til overenskomst mellom Norge og Sverige

Tildelingen på post 74 inkluderer:

- 3,051 mill. kroner til refusjon av utgifter til spesialundervisning

Tildelingen på post 75 inkluderer:

- 1,002 mill. kroner for å dekke utgifter til normale utskiftningskostnader til gratis læremidler

Om tildelingen på post 78:

Det skal ikke lenger gis tilskudd til kompletterende undervisning til internasjonale skoler i Norge som er godkjent etter opplæringsloven § 2.12. Samtidig settes et tak for antall elever som kan utløse tilskudd til kompletterende undervisning ved de øvrige skolene. Tildelingen er på bakgrunn av disse endringene redusert reelt med 13,1 mill. kroner i forhold til tildelingen i 2014.

Direktoratet må utarbeide nye retningslinjer for ordningen.

Kap. 231 Barnehager

Post	Betegnelse	Tildeling 2015
Post 63	Tilskudd til tiltak for å bedre språkforståelsen blant minoritetsspråklige barn i førskolealder	134 339
Post 70	Tilskudd for svømming i barnehager, prøveprosjekt frivillige organisasjoner	10 000
Sum		144 339

Om tildelingen på post 63:

Tildelingen på post 63 fordeles til kommunene ut fra antall minoritetsspråklige barn i barnehage og skal bidra til at kommunene kan utforme tiltak for å bedre språkforståelsen blant minoritetsspråklige barn i førskolealder.

- Midlene skal benyttes til å bedre språkforståelsen blant minoritetsspråklige barn i kommunale og ikke-kommunale barnehager.
- Midlene kan også brukes til tiltak for barn som ikke går i barnehage og andre tiltak omtalt i retningslinjene.
- Tilskuddet kan også brukes til tiltak for barn fra nasjonale minoriteter.

Evalueringen av tilskuddet fra 2014 skal følges opp i dialog med departementet.

Om tildelingen på post 70:

Tilskuddsordningen er ny i budsjettet for 2015 jf. Innst. 14S (2014-2015). Departementet vil komme tilbake med eget oppdragsbrev om tilskuddsordningen.

Kap. 253 Tilskudd til folkehøgskoler

Post	Betegnelse	Tildeling 2015
Post 70	Tilskudd til folkehøgskoler	766 016
Post 71	Tilskudd til Folkehøgskolerådet	4 683
Post 72	Tilskudd til nordiske folkehøgskoler	598
Sum		771 297

Tildelingen på post 72 er redusert med 0,736 mill. kroner i forhold til nivået fra 2014 og gjelder avvikling av tilskudd til Den Nordiske folkehøgskolen i Genève.

3.4. Prosjektmidler

Kap. 226 Kvalitetsutvikling i grunnpoplæringen

Post	Betegnelse	Tildeling 2015
Post 21	Særskilte driftsutgifter, kan overføres	637 364
Post 22	Videreutdanning for lærere og skoleledere	1 083 944
Post 50	Nasjonale sentre i grunnpoplæringen	91 069
Post 60	Tilskudd til kommuner og fylkeskommuner	39 662
Post 62	Tilskudd til økt lærertetthet	384 077
Post 63	Tidlig innsats i skolen gjennom økt lærerinnsats fra 1. – 4. trinn	200 000
Post 70	Tilskudd til NAROM	7 921
Sum		2 444 037

Kap. 226 Kvalitetsutvikling i grunnpoplæringen, post 21 Særskilte driftsutgifter

Prosj.nr.	Betegnelse	Tildeling 2015
61000	Utvikling og implementering av læreplaner	6 262
62000	Kvalitetsutvikling	513 876
63000	Nasjonalt kvalitetsvurderingssystem	79 358
64000	Læringsmiljø	32 684
65000	Internasjonalt arbeid	3 084
67000	Statped	2 100
Sum		637 364

Bindingene på tildelingen under post 21, prosjektnummer 62000:

- 38 mill. kroner til etter- og videreutdanning av ansatte i PP-tjenesten
- 19 mill. kroner til realfagskommuner
- 14 mill. kroner til Lektor II-ordningen
- 7 mill. kroner til tilskudd i svømmeopplæring
- 5 mill. kroner til tiltak for opplæring av hørselshemmede
- 2,5 mill. kroner til etterutdanning for ansatte i skolen i sosialpedagogikk

Tilskudd til private/frivillige organisasjoner skal ikke utbetales fra kap. 226 post 21, med mindre tilskuddet er kunngjort etter gjeldende regelverk.

Tildelingen er redusert med 4 mill. kroner som skal tas av utgifter til lønn og administrasjon i direktoratet. Samtidig gis Udir nye oppdrag, jf gjennomgangen av tilbudsstrukturen i fag- og yrkesopplæringen, som kan kreve midlertidige lønnskostnader i 2015 og senere. Det skal fremgå av disponeringsplanen hvor mye som settes av til lønn og administrasjon på det enkelte prosjektnummer under kapittel 226, post 21. I økonomirapport pr. 3. tertial skal det rapporteres på hvor mye som ble brukt til lønn og administrasjon på det enkelte

prosjektnummer. Det vises til punkt 5.1 vedrørende praksis for bruk av fagkapitler til lønn og administrasjon.

Om tildelingen på post 22:

Posten inkluderer strategien *Kompetanse for kvalitet* – videreutdanning for lærere og rektorutdanning, og stipendordning for lærere som tar videreutdanning.

- I 2015 skal det settes av totalt 979,7 mill. kroner til videreutdanning for lærere. Det er lagt til rette for at 1 500 flere lærere kan ta videreutdanning fra og med høsten 2015.
- Fordelingen av studieplasser mellom fagene skal skje med utgangspunkt i forslaget om innføring av kompetansekrav for undervisning i matematikk, norsk, samisk og norsk tegnspråk og engelsk i *Lærerløftet*. I tillegg er naturfag særlig prioritert. Det skal fortsatt gis et tilbud om videreutdanning i andre fag om lag i samme omfang som i 2014.
- Grunnsatsen for vikarkostnader er 0,6 mill. kroner, og statens tilskudd til dekning av vikarkostnader er 75 pst. av grunnsatsen for matematikk og naturfag, og 60 pst. for andre fag.
- Plassene fordeles mellom vikarordningen (3 300 deltakere) og stipendordningen (1 750 deltakere). Det er rom for en viss fleksibilitet mellom vikar- og stipendordningen etter nærmere avtale med departementet.
- Det kan tilbys plasser til 5 prosent flere lærere enn antall studieplasser.
- Rektorutdanningen blir videreført for en ny periode fra 2015 til 2020 med i hovedsak det innholdet og den formen som den har i dag, og videreutvikles på noen områder. Dette gjelder spesielt skoleeiers involvering og en fornekling av rammeverket.
- Posten er gjennom budsjettforliket i Stortinget styrket med 50 mill. kroner. Bevilgningen skal benyttes til kompetansetiltak for ikke-kvalifisert undervisningspersonell. Departementet vil komme tilbake med eget oppdragsbrev om innretningen av midlene.

Om tildelingen på post 50:

Reduksjon på 5 mill. kroner, jf. Innst. 12 S (2014-2015), tas forholdsmessig på sentrene etter nivå på de akkumulerte restmidlene.

Om tildelingen på post 60:

Det gjøres oppmerksom om at midlene på denne posten fra 2016 vil bli sett i sammenheng med *Program for bedre gjennomføring i videregående opplæring*.

Om tildelingen på post 62:

Rapportene fra kommunene på bruk av midler viser at de i hovedsak er brukt i tråd med formålet. I de tilfellene der tilskuddet ikke er brukt i tråd med retningslinjene, vil midlene bli trukket tilbake.

Om tildelingen på post 63:

Departementet vil komme tilbake med eget oppdragsbrev om innretning av ordningen.

Kap. 231 Barnehager

Post	Tildeling 2015
Post 21 Særskilte driftsutgifter, kan overføres	255 944
Sum	255 944

Tildelingen inkluderer:

- 228,7 mill. kroner til studieplasser og andre kompetansetiltak:

- Lederutdanning for styrere
- Arbeidsplassbasert barnehagelærerutdanning
- Tilleggsutdanning i barnehagepedagogikk
- Pedagogisk utviklingsarbeid i barnehagen (PUB-studier)
- Kompetansehevingsstudier for assistenter og fagarbeidere
- Barnehagefaglig grunnkompetanse
- Barnehagebasert fagbrev
- Videreføre arbeidet med etablering av fagskoletilbud som er relevant for arbeid i barnehage
- Barnehagebasert kompetanseutvikling i regi av Fylkesmannen
- Veiledning av nyutdannede barnehagelærere
- Kompetanseheving for kommunen som barnehagemyndighet
- Regionale nettverk
- Følgeevaluering av strategien ”Kompetanse for framtidens barnehage”
- Implementering av strategien ”Kompetanse for framtidens barnehage”
- Utvikling av pedagogiske støtteressurser

Under forutsetning av at universitets- og høyskolesektoren har kapasitet til det, skal antallet midlertidige studieplasser innenfor arbeidsplassbasert barnehagelærerutdanning økes med 200 plasser i 2015, og antallet studieplasser på tilleggsutdanning i barnehagepedagogikk økes med 100 plasser i 2015.

- 9,5 mill. kroner til fordeling av utviklingsmidler til Fylkesmannen
- 5,0 mill. kroner til system for å følge med på og forbedre kvaliteten i barnehagesektoren
- 3,0 mill. kroner til kompetanseutvikling, samlinger, informasjons- og veiledningstiltak mm på regelverks- og tilsynsområdene, ev. i regi av Fylkesmannen
- 1,0 mill. kroner til forvaltning av lederutdanning for styrere

Det vises til punkt 5.1 vedrørende praksis for bruk av fagkapitler til lønn og administrasjon.

Kap. 258 Tiltak for livslang læring

Post	Tildeling 2015
21 Særskilte driftsutgifter	300
Sum	300

Midlene skal gå til Udirs arbeid for EUs Eurydice-nettverk og kan gå til å dekke deler av lønnskostnadene og eventuelle reisekostnader for direktoratets Eurydice-kontakt, samt dekke ekstrakostnader for egne ansatte og for kjøp av ekstern arbeidskraft.

4. Økonomiforvaltning og føringer

Direktoratets økonomiforvaltning skal være i henhold til regelverk og instruks, jf bl.a. *Bevilgningsreglementet*², veilederen *Statlig budsjettarbeid*³, *Reglement for økonomistyring i staten*⁴ med tilhørende bestemmelser⁵ og *Hovedinstruks for økonomiforvaltningen i Utdanningsdirektoratet*⁶. KD forutsetter at den virksomhetsinterne økonomiinstruksen blir gjennomgått minst en gang i året og revidert ved behov.

Risikovurdering er en integrert del av departementets mål- og resultatstyring overfor direktoratet. I tillegg skal virksomheten selv gjøre vurderingen av risiko i eget arbeid. I tråd med dette skal vurderinger gjennomføres for å kartlegge de viktigste risikoforholdene i arbeidet med å nå virksomhetsmålene i dette tildelingsbrevet. Dette arbeidet skal forankres i øverste administrative ledelse.

Risikovurdering og styring på bakgrunn av dette skal skje innenfor et samlet rammeverk for styring og kontroll, med følgende hovedelementer:

- omtale og vurdering av risiko, sannsynligheten for avvik, konsekvensen av dette og avvikets vesentlighet knyttet til virksomhetens måloppnåelse
- omtale av hvilken risiko som kan aksepteres. Dette skal også si noe om når aktiviteter skal iverksettes for å redusere avvik til et akseptabelt nivå
- identifikasjon og valg av tiltak og kontrollaktiviteter for å redusere risiko innenfor en akseptabel ressursramme

Dette skal være virksomhetens egne risikovurderinger. I etatsstyringsmøtet skal direktoratet redegjøre for sine risikovurderinger og hvordan disse ligger til grunn for styringstiltak.

4.1 Fellesføring for alle statlige virksomheter

Tidstyver som oppleves av sluttbrukere utenfor staten

Statlige virksomheter har i 2014 rapportert inn aktiviteter, tiltak, prosedyrer, regelverk m.m. gitt av andre som oppleves som tidstyver i det daglige arbeidet. Regjeringen følger nå opp disse innspillene. Virksomhetene skal også rapportere i årsrapporten for 2014 om sitt arbeid med å forenkle regelverk, bruke klart språk, og forenkle rutiner og ordninger de kan gjøre noe med selv. Dette skal følges opp som et ledd i et kontinuerlig forbedringsarbeid.

I 2015 skal Udir prioritere tiltak som gir konkrete effekter for brukerne. Udir skal også vurdere, og eventuelt ta initiativ til, tiltak som vil forenkle brukernes kontakt med det offentlige på tvers av flere statlige virksomheter.

Innen 1. juni 2015 skal Udir melde inn i Difis rapporteringsløsning, eller på annen egnet måte, om brukerrettede tidstyver i egen virksomhet. Virksomhetene skal så i dialog med sitt eierdepartement velge ut brukerrettede tidstyver de selv kan gjøre noe med og igangsette tiltak for å redusere eller fjerne disse. I årsrapporten for 2015 skal det rapporteres om arbeidet med å avvikle brukerrettede tidstyver i egen virksomhet, og hvordan det skal arbeides videre med disse, etter følgende mal:

- *hvilke* tidstyver virksomheten selv har prioritert å fjerne.

² Vedtatt av Stortinget 26. mai 2005

³ Utgitt av Finansdepartementet i mars 2006 (publikasjonskode R-0543)

⁴ Fastsatt ved kronprinsregentens resolusjon 12. desember 2003, endret 8. juni 2010

⁵ Fastsatt av Finansdepartementet 12. desember 2003, endret 8. juni 2010

⁶ Fastsatt av daværende Utdannings- og forskningsdepartementet 16. desember 2004, sist revidert oktober 2014.

- *tiltak* for å fjerne utvalgte tidstyver (planlagte, under arbeid og gjennomførte).
- *resultater av arbeidet*. Effektene for brukerne er spesielt interessante.

4.2 Fellesføringer for Kunnskapsdepartementets underliggende virksomheter

Lærlinger

For å sikre det framtidige behovet for faglært arbeidskraft og gi ungdom muligheter til å gjennomføre videregående opplæring, må den statlige forvaltningen gjøre en større innsats for å skape flere læreplaner. Kommunal- og moderniseringsdepartementet og Kunnskapsdepartementet arbeider med en overordnet strategi for å forplikte og oppfordre statlige virksomheter til å øke antall læreplaner. Vi viser også til informasjonsside for nye lærebedrifter: www.laerlingloftet.no.

Udir skal øke antallet lærlinger som er tilknyttet virksomheten i perioden 2014-2016. Alle virksomheter skal ha minst én lærling tilknyttet seg. Det er mulig å inngå samarbeid med andre for å oppfylle kravet. Vi viser for øvrig til Statens personalthåndbok, kap. 9.10 Særavtale om lønns- og arbeidsvilkår for lærlinger og lære kandidater i staten.

I årsrapporten for 2015 skal Udir rapportere om antall lærlinger i 2014 og 2015, samt orientere om ev. planer for hvordan kravet om økning fra 2014 til 2016 skal nås.

Sikkerhet og beredskap

Kunnskapsdepartementets styringsdokument for arbeidet med samfunnsikkerhet og beredskap i kunnskapssektoren skal ligge til grunn for Udirs arbeid på dette feltet. Udir skal utføre virksomhetstilpassede risiko- og sårbarhetsanalyser (ROS) minimum annet hvert år, ha oppdaterte krise- og beredskapsplaner og gjennomføre årlige kriseøvelser. Udir skal påse at informasjonssikkerhetsarbeidet er i samsvar med eForvaltningsforskriften og den nasjonale strategien for informasjonssikkerhet med tilhørende handlingsplan. Departementet vil også gjøre oppmerksom på veilederen ”Veiledning i beredskapsplanlegging”, som er utarbeidet av Utdanningsdirektoratet og Politidirektoratet. Dokumentene som er omtalt over er tilgjengelige her:

<http://www.regjeringen.no/nb/dep/kd/tema/grunnopplaring/krisehandtering.html?id=279675>

Udir skal i årsrapporten for 2015 rapportere på følgende:

1. Er det gjennomført/revidert en ROS-analyse i 2014 eller 2015?
2. Er det gjennomført og evaluert en kriseøvelse i 2015?
3. Er styringssystem for informasjonssikkerhet (SSIS) innført?

Dersom spørsmål besvares med nei, må Udir opplyse om hvorfor tiltaket ikke er gjennomført, samt presentere en forpliktende plan for når og hvordan tiltaket skal gjennomføres.

5. Økonomiske og administrative fullmakter

5.1 Fullmakter

Fullmakter i tilknytning til Stortingets budsjettvedtak

KD delegerer for budsjettåret 2015 Udir fullmakt til å:

- overskride tildelingen på post 01 på de respektive utgiftskapitler (kap. 220, 222 og 230) mot tilsvarende merinntekter på post 02 på de tilhørende inntektskapitler (kap. 3220, 3222 og 3230). Direktoratet gis også fullmakt til å overskride tildelingen på 21-postene på respektive utgiftskapitler mot tilsvarende merinntekter på post 01 på tilhørende inntektskapitler. Mindreinntekt krever tilsvarende mindreforbruk på korresponderende utgiftskapittel og -post, jf rundskriv R-110 fra Finansdepartementet.
- gi tilsagn om tilskudd ut over gitt tildeling, men slik at den samlede rammen for tilsagn ikke overstiger 30 mill. kroner på kap. 220 post 70, og 20 mill. kroner på kap. 226 post 21, jf. Prop. 1 S (2014-2015) for KD, og 99,8 mill. kroner på kap. 226 post 22 jf. Innst. 12 S (2014-2015).

Diverse fullmakter jf. Stortingets budsjettvedtak

Satsene for privatister som melder seg opp til eksamen er justert, jf. Prop 1 S (2014-2015) for KD, diverse fullmakter vedtak IV. Departementet ber direktoratet om å informere fylkeskommunene om endringer i satsen. Departementet ber også direktoratet om å informere fylkeskommunene om at Kunnskapsdepartementets tolkning av hvem som regnes "førstegangsprivatist" er noe utvidet. Førstegangsprivatister omfatter nå også privatister som har prøvd seg i faget tidligere som privatist eller elev uten å bestå eksamen. Disse kandidatene skal betale 1000 kroner i gebyr til fylkeskommunen.

Videredelegering av fullmakter delegert fra Kongen og Finansdepartementet

KD delegerer for budsjettåret 2015 Udir fullmakt til å:

- nettopostere ved utskifting av utstyr på post 01, slik at inntekter fra salg av brukt utstyr kan føres til kreditt på post 01. Fullmakten må disponeres i tråd med vilkårene Finansdepartementet har satt i rundskriv R-110.
- inngå leieavtaler og avtaler om kjøp av tjenester utover budsjettåret, jf rundskriv R-110 fra Finansdepartementet. Leieavtalene og avtalene om kjøp av tjenester må gjelde anskaffelser til den ordinære driften av direktoratet.
- utgiftsføre betalt merverdiavgift på kap. 1633 *Nettoordning, statleg betalt merverdiavgift*, post 01 *Driftsutgifter*.

Øvrige fullmakter

KD gir videre Udir for budsjettåret 2015 fullmakt til å:

- oppnevne styre for statlige skoler der det er aktuelt
- inngå leieavtaler med Statsbygg for bygg der en statlig skole er bruker
- forhandle etter Hovedavtalen

Dersom sentralt gitte retningslinjer ikke er til hinder for det, kan direktoratet videredelegere en eller flere fullmakter som er nevnt til departementets underliggende virksomheter.

Vesentlige organisatoriske endringer eller endringer av geografisk lokalisering må drøftes med departementet.

Omdisponeringer mellom prosjektnumre på kap. 226, post 21 må avklares med departementet dersom endringene samlet for et prosjektnummer utgjør mer enn én mill. kroner.

Direktoratet har ansvar for det årlige fullmaktsbrevet til Fylkesmannen. Brevet skal primært angi hvilke midler som stilles til disposisjon for det enkelte embetet fra de ulike kapitlene på departementets budsjettområde. Direktoratet må ha dialog med departementet før utsending av fullmaktsbrevet.

Tilsettinger kan bare skje dersom virksomheten på eget budsjett har disponible midler på kapittel 220, post 01, og ev post 21. Kun unntaksvis og ved avklaring med departementet kan midlertidige stillinger finansieres over kap. 226 post 21 eller kap. 231 post 21 for å utføre større, midlertidige oppgaver. Over en periode på tre år (t.o.m. 2018) skal direktoratet tilpasse sitt antall fast ansatte til den bevilgningen de mottar over kap. 220 post 01. Dersom direktoratet ønsker å disponere nye midler av fagkapitler til lønn og administrasjon kan dette først gjøres etter avklaring er gjort med KD. KD og Udir vil fortsette dialogen om bruk av ulike kapitler og poster til utgifter til lønn og administrasjon.

5.2 Disponering av budsjettmidlene for 2015

Direktoratet skal utarbeide disponeringsplan med grunnlag i Innst. 12 S (2014–2015), Innst. 14 S (2014-2015), Innst. Prop. 1 S (2014-2015) for Kunnskapsdepartementet, dette tildelingsbrevet og andre relevante dokumenter. Planen viser planlagte disponeringer fordelt på tiltak. Talldelen suppleres med en tekstdel som gir forklaringer til disponeringen, og som viser hvilke forutsetninger disponeringen bygger på. Når det gjelder tilskudd, må planen angi hvor mye som er tenkt disponert til ulike formål, jf. retningslinjene for den enkelte tilskuddsordning.

Disponeringsplanen sendes KD innen 15. mars 2015. Direktoratet må sørge for å ha en reserve på post 01 på kap. 220, 222, 225 og 230 for å dekke uforutsette utgifter.

KD legger til grunn at de midler som stilles til disposisjon for direktoratet i 2015 danner grunnlag for direktoratets virksomhet. De midler som stilles til disposisjon skal utnyttes effektivt og målrettet. Udir gis fullmakt til å omfordele midler innenfor bevilgningen på en post, så lenge midlene brukes i tråd med postens formål angitt i Prop. 1 S (2014-2015) for KD. Avvik fra spesifikke føringer i tildelingsbrevet og behov for vesentlige omdisponeringer skal alltid avklares med departementet.

6. Rapportering

Samlet oversikt over rapporteringsfrister framkommer i vedlegg 2.

6.1 Årsrapporten

Direktoratet skal innen 15. mars 2016 utarbeide en særskilt årsrapport til KD. Det vises til retningslinjer fra Finansdepartementet og veileder fra Direktoratet for økonomistyring for innholdet i årsrapporten.

Årsrapporten skal omfatte relevant informasjon av betydning for Kunnskapsdepartementets styring. Departementet forventer at årsrapporten gir grunnlag for departementets arbeid med rapporterings- og vurderingsdelen i budsjettproposisjonen for 2015. Omtalen av del III Årets aktiviteter og resultater skal inneholde:

- En overordnet vurdering av direktoratets bidrag til måloppnåelse på sektormålene nevnt i innledningen. Det forventes at direktoratet gir en vurdering av hvordan det samlede virkemiddelapparatet tas i bruk for å hjelpe sektoren til å nå sektormålene, og hvilken grad direktoratet lykkes med dette arbeidet.
- Vurdering av måloppnåelse på de mål og prioriteringer som er satt for direktoratets virksomhet i kapittel 2. I rapporteringen skal det særlig legges vekt på prioriteringene for 2015 under hvert mål. I tillegg må direktoratets rapport gi et bilde av i hvilken retning det går med hensyn til måloppnåelse på virksomhetsmålet og eventuelt beskrive hvilke tiltak som vil iverksettes for å bidra til måloppnåelse. Dette vurderes som kvalitative styringsparametre.
- Under virksomhetsmålene *Sektorenes kompetanse til å løse de prioriterte utfordringene er økt og Regelverket forstås og etterleves*, bes direktoratet særskilt om å rapportere på de konkrete styringsparametrene som er satt for disse, samt også sin vurdering av videreutvikling fremover av denne rapporteringen. I den grad det foreligger informasjon om måloppnåelse på styringsparametrene til etatsstyringsmøtet våren 2015, så bes direktoratet ta dette med i grunnlaget for sin risikovurdering på virksomhetsmålene.
- Utkvittering av særskilte aktiviteter som er satt for 2015, jf. kap. 2. Direktoratet bes å vurdere nivå på rapportering ut fra formen på den enkelte aktivitet og hva direktoratet anser som relevant informasjon for departementet.
- Vurdering av direktoratets samlede arbeid med de faste oppgavene, som er omtalt i vedlegg 1. Direktoratet bes om å beskrive hvilke prioriteringer som er gjort innenfor de faste oppgavene og hvilke vurderinger som ligger til grunn for disse prioriteringene. Direktoratet må også gi en vurdering av hvilken effekt disse prioriteringene har hatt.
- Vurdering av direktoratets styring av Statped, styrene for de statlige samiske skolene, de nasjonale sentrene og Fylkesmannen. Rapporteringen kan gis på overordnet nivå. Når det gjelder Statped og de nasjonale sentrene må det rapporteres på virksomhetenes måloppnåelse på mål satt for virksomhetene, jf. Prop. 1 S (2014–2015) for KD. Vurderingene av måloppnåelse for Statped og de nasjonale sentrene kan skrives i egne rapporter. Eventuelle egne rapporter må sendes departementet senest 30. april, se egen liste over frister på rapportering. Når det gjelder rapportering om Fylkesmannens måloppnåelse, skal det fremkomme i direktoratets oppsummering av Fylkesmannens årsrapporter.

Andre krav til årsrapporten

I årsrapporten skal direktoratet redegjøre for sin informasjonsstrategi og for gjennomføringen av informasjonsoppgaver overfor ulike målgrupper.

Direktoratet må i årsrapporten redegjøre for status for likestilling i virksomheten i tråd med redegjørelsesplikten. Det vises Kommunal- og moderniseringsdepartementets veileder ”*Statlige virksomheters likestillingsredegjørelser etter aktivitets- og rapporteringsplikten*”.

Arbeidsmiljøloven stiller krav om at det utføres et systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheten. Direktoratet skal i årsrapporten rapportere om mål, tiltak og resultater for området.

Direktoratet skal i årsrapporten redegjøre for sitt arbeid med å oppfylle bestemmelsene i lov om offentlige anskaffelser med forskrift.

Direktoratet skal årlig innen 1. mars utarbeide en egen rapport om forvaltningen av de ulike tilskuddsordningene året før. Rapport om gjennomført tilskuddskontroll ettersendes som vedlegg til årsrapporten. I den ordinære årsrapporten til KD må direktoratet gi en sammenfatning og vurdering av tilskuddsforvaltningen og tilskuddskontrollen.

Når det gjelder krav til årsavslutning av virksomhetens regnskap og frister for innrapportering til Direktoratet for økonomistyring, vises det til årlig rundskriv fra Finansdepartementet (R-8/2015 for regnskapsåret 2015). Det minnes om at årsregnskapet med tilhørende redegjørelse skal inngå som del av direktoratets årsrapport til KD. Departementet ber om at direktoratet i årsrapporten gir en kort redegjørelse for større avvik mellom tildelt beløp og regnskapsført beløp.

Se for øvrig egne krav til rapportering på føringer gitt i kapittel 4 på følgende områder:

- Tidstyver som opplevs av sluttbrukere utenfor staten
- Lærlinger
- Sikkerhet og beredskap

6.2 Rapportering om tilsyn, klagesaksbehandling og Fylkesmannens øvrige aktiviteter

Tilsyn

Direktoratet skal avgi en samlet rapport om tilsyn innen 30. april 2015 som inneholder rapporteringer om:

- Felles nasjonalt tilsyn med grunnopplæringen i 2014
- Fylkesmannens egeninitierte tilsyn i 2014
- Fylkesmannens tilsyn med barnehageområdet i 2014
- Udirs tilsyn med private skoler og folkehøgskoler i 2014

Rapportering om tilsynsaktivitet i 2015

Direktoratet skal rapportere om den samlede tilsynsaktiviteten på barnehageområdet og grunnopplæringsområdet i 2015 med frist 30. april 2016.

Klagesaksbehandling og Fylkesmannens øvrige aktiviteter

Direktoratet skal i en egen rapport gi en oppsummering av Fylkesmannens årsrapporter med en vurdering av Fylkesmannens arbeid. I denne rapporten må direktoratet rapportere om utviklingstrekk i klagesaksbehandlingen hos Fylkesmannen. På barnehageområdet skal klagesaker om *Forskrift om likeverdig behandling ved tildeling av offentlig tilskudd til ikke-kommunale barnehager* prioriteres.

6.3 Økonomirapporter og varsling om eventuelle avvik

For hver måned i 2015 skal direktoratet rapportere til det sentrale statsregnskapet på den måte og innen de frister som er fastsatt i rundskriv R-10/2014 fra Finansdepartementet. Kopi av månedsrapporten til statsregnskapet sendes KD (mn@kd.dep.no).

Direktoratet skal utarbeide økonomirapporter til KD som følger:

- per 31. august 2015 med frist til departementet 25. september 2015, med prognose pr. 31. desember 2015 (2. tertialrapport).
- per 31. desember 2015 med frist til departementet 1. februar 2016. Samtidig med denne rapporten må direktoratet sende egen søknad om overføring av eventuelle ubrukte midler fra 2015 til 2016 (3. tertialrapport).

Rapporten per 31. august skal inneholde rapportering om:

- mål som eventuelt ikke er innfridd etter planene for første halvår
- årsaker til at mål eventuelt ikke er nådd etter planene for første halvår
- tiltak som er satt i verk eller vil bli satt i verk for å bedre måloppnåelsen
- risikoen for at målene ikke blir nådd på årsbasis

Ved forventet mindreforbruk må det fremgå tydelig av rapporten hva som er reelle mindrebegreb og hva som er faseforskyvninger og hvilke omdisponeringer som evt. foreslås.

I rapporten per 31. desember må det fremgå tydelig hva som er merforbruk og mindreforbruk på hver enkelt post slik at opplysningene kan brukes til å forklare statsregnskapet. Ved mindreforbruk må det fremgå tydelig av rapporten hva som er reelle mindrebegreb og hva som er faseforskyvninger.

Økonomirapportene skal angi regnskapsførte utgifter og inntekter etter kontantprinsippet, inkludert påløpt arbeidsgiveravgift. Rapportene skal vise hvordan regnskapet utvikler seg i forhold til budsjetttrammen og direktoratets disponeringsplan. Rapporten skal forklare avvik og gi informasjon om korrigerende tiltak. Rapporten pr. 31. august 2015 skal inneholde ajourførte budsjettall (eventuelle overføringer fra 2014 og RNB) og skal vise prognose for forbruk (i prosent) pr. 31. desember. Denne rapporten inngår i grunnlaget for KDs utarbeidelse av omgrupperingsproposisjonen for 2015.

Uavhengig av tidspunktene for økonomirapporteringene, skal direktoratet informere KD om vesentlige avvik i forhold til vedtatte planer eller tildelingsbrev straks direktoratet får kjennskap til slike avvik. Direktoratet må samtidig fremme forslag om mulige korrigerende tiltak.

6.4 Kriteriedata

KD bidrar hvert år med kriteriedata til Kommunal- og moderniseringsdepartementets beregninger i inntektssystemet for kommuner og fylkeskommuner (Grønt hefte). Dette skal brukes i korreksjonsordningen for private og statlige skoler. Direktoratet bes i denne sammenhengen om å innhente og oversende følgende opplysninger innen 1. juni 2015:

- Antall elever i private grunnskoler og antall elever med innlosjering (der dette er aktuelt) i skoleåret 2014-2015 med telledato 1. oktober 2014.
- Antall elever i private videregående skoler og antall elever med innlosjering (der dette er aktuelt) i skoleåret 2014-2015 med gjennomsnitt fra telledato 1. oktober 2014 og 1. april 2015.

- Antall elever i statlige grunn- og videregående skoler og antall elever med innlosjering (der dette er aktuelt) i skoleåret 2014-2015. Elevene skal omregnes til helkurselever.
- Antall primærstøttere 16 år eller yngre til videregående trinn 1 i skole for yrkesfaglige utdanningsprogrammer i den enkelte fylkeskommune for hvert av skoleårene 2013-2014, 2014-2015 og 2015-2016.

De elevene som får opplæring i statlige tilbud finansiert over statsbudsjettets kap. 230 post 01, må også inkluderes. Det forutsettes at rapporteringen er kontrollert mot elevenes hjemkommune/hjemfylke.

7 Styring, kommunikasjon og samarbeid

KD ønsker å avholde etatsstyringsmøte med Udir i 2015 på følgende tidspunkt:

- 29. april 2015 kl. 9.00-12.00

På dette etatsstyringsmøtet skal følgende saker tas opp:

- årsrapporten for foregående år, med en vurdering av måloppnåelse og ressursbruk
- disponeringsplanen for inneværende år, med status for større arbeidsprosesser og oppdrag. Udir skal redegjøre for hvordan risikobildet er i henhold til målrealisering
- budsjettsaker – Prop. 1 S for kommende år, innspill til større saker og avklaring av videre samarbeid om statsbudsjettet

Følgende dokumenter ligger til grunn for samhandlingen mellom KD og Udir:

- Styring, kommunikasjon og samarbeid (2005, revidert i 2012)
- Rolleutvalget mellom Kunnskapsdepartementet og Utdanningsdirektoratet (2006)

I tillegg ønsker KD å avholde etatsstyringsmøte på følgende tidspunkt:

- 26. mai 2015 kl. 14.00-16.00

På dette etatsstyringsmøtet skal følgende saker tas opp:

- årsrapporten for foregående år for underliggende og tilknyttede virksomheter

Vedlegg 1 Utdanningsdirektoratets faste oppdrag

I dette vedlegget beskrives Udirs faste oppdrag. Det er ikke en uttømmende beskrivelse, men viser hovedtrekkene i direktoratets virksomhet.

Etter nærmere avtale med KD, må direktoratet bidra i arbeidet med utforming av stortingsmeldinger, stortingsproposisjoner, strategier og handlingsplaner og eventuelt følge opp tiltak i disse. Direktoratet skal også følge opp aktuelle tiltak i tverrdepartementale meldinger, strategi- og handlingsplaner.

Kvalitetsutvikling

Støtte og veiledning

Direktoratet har ansvar for å gi veiledning og gjennomføre tiltak som kan støtte barnehager, barnehageeiere, kommunen som barnehagemyndighet, skoler og skoleeiere. Direktoratet skal bidra til at barnehager, skoler, barnehageeiere og skoleeiere bruker verktøy for utvikling av barnehager og skoler. Direktoratet skal bl.a. gjennom veilederkorps spesielt følge opp kommuner og fylkeskommuner som har særskilte utfordringer i skolesektoren.

Oppvekst- og læringsmiljø

Direktoratet skal arbeide med tiltak for å støtte barnehagene i arbeidet med barnehagens omsorgs- og læringsmiljø, herunder arbeid med språkmiljø og barns språkutvikling. Direktoratet skal følge opp satsingen *Bedre læringsmiljø*. Direktoratet skal bidra til utvikling av rådgivningen, både i utdannings- og yrkesrådgivningen, den sosialpedagogiske rådgivningen i grunnopplæringen og Oppfølgingstjenesten. Direktoratet har også ansvar for oppfølging av Rådgivningstjenesten for barnehage- og skoleanlegg.

Inkluderende og tilpasset barnehagetilbud og grunnopplæring

Direktoratet skal utvikle og forvalte kunnskap og tiltak som øker kompetansen hos kommunen som barnehagemyndighet, barnehageeiere og skoleeiere og PP-tjenesten på områder som omfatter barn, unge og voksne med særskilte behov. De virksomheter direktoratet har et styringsansvar for (Statped, nasjonale sentre, Fylkesmannen), må involveres, for å samordne kunnskap og virkemidler slik at barnehagebarn får et godt tilpasset tilbud og elever i grunnopplæringen får en inkluderende og tilpasset opplæring.

Grunnopplæring for voksne

Direktoratet skal arbeide med grunnopplæring for voksne etter kapittel 4A i opplæringsloven, herunder støtte sektor i tilrettelegging av innhold og å sikre at opplæringen er særskilt organisert for voksne. Direktoratet skal arbeide for å bedre forståelsen for voksnes rett til grunnopplæring, og for at kommunene og fylkeskommunene oppfyller voksnes rett til grunnopplæring, herunder rett til realkompetansevurdering. Direktoratet har ansvar for tilsyn og for at det foreligger statistikk, forskning og analyse om voksne i grunnopplæringen.

Kompetanseutvikling

Direktoratet skal forvalte midler og utvikle tilbud om kompetanseutvikling for alle ansatte i kommunale og ikke-kommunale barnehager. Direktoratet skal utvikle og følge opp kompetansetiltak for kommunen som barnehagemyndighet. De regionale nettverkene som ble opprettet i tilknytning til rekrutteringskampanjen og arbeidet i GLØD skal videreføres.

Direktoratet skal følge opp de ulike strategiene og planene for kompetanseutvikling av ansatte i grunnopplæringen. Direktoratet skal forvalte midler og utvikle tilbud om kompetanseutvikling innenfor prioriterte fag og områder for lærere, skoleledere, rådgivere, faglige ledere og instruktører i lærebedrifter og for ansatte i PP-tjenesten. Direktoratet har ansvar for skolering av sensorer.

Fag- og yrkesopplæringen

Direktoratet er sekretariat for Samarbeidsrådet for yrkesopplæring (SRY) og de faglige rådene og skal tilrettelegge arbeidet i tråd med rådenes mandater. Direktoratet skal følge opp Meld. St. 20 (2012-2013) *På rett vei*, i tråd med den avtalte ansvarsdelingen, vurdere nye tiltak og tilrettelegge arbeidet med Samfunnskontrakt for flere læreplaner og etableringen av systemet for kvalitet i fag- og yrkesopplæringen.

Internasjonalt arbeid

Direktoratet har i samarbeid med departementet oppgaver knyttet til kontakt, oppfølging, rapportering til og samarbeid med EU, Europarådet, Nordisk ministerråd, OECD og FN og andre internasjonale organisasjoner. Arbeidet innebærer å håndtere henvendelser fra internasjonale aktører, presentere og formidle kunnskap om norske forhold og påvirke internasjonale prosesser ut fra et norsk ståsted, samt vurdere og konkretisere hvordan den internasjonale aktiviteten kan bidra til å utvikle nasjonal utdanningspolitikk. Direktoratet skal i samarbeid med departementet delta i og forberede både departementets deltakelse og direktoratets egen deltakelse i internasjonale fora, og i tillegg holde departementet informert om utviklingen innenfor arenaene, nettverkene og prosjektene som direktoratet deltar i. Direktoratet skal bistå departementet ved besøk av internasjonale delegasjoner. Direktoratet har også oppdrag knyttet til et inkluderingsprosjekt i Georgia, finansiert av Utenriksdepartementet.

Samisk

Direktoratet skal i samarbeid med Sametinget gjennomføre og følge opp tiltak og nasjonale planer for å videreutvikle barnehagetilbudet til samiske barn og den samiske opplæringen, bl.a. i henhold til *Handlingsplan for samiske språk*. Direktoratet og Fylkesmannen skal legge til rette for at samisk språkopplæring for samiske barn i barnehager og samiskopplæring i grunnsopplæringen skjer i samsvar med gjeldende lover og forskrifter.

Nasjonale minoriteter

Direktoratet skal følge opp tiltak i stortingsmeldinger og handlingsplaner som gjelder de nasjonale minoritetene. Direktoratet skal bidra til å oppfylle forpliktelsene i Europarådets rammekonvensjon om beskyttelse av nasjonale minoriteter, artikkel 12-1 der det står at Norge skal treffe tiltak på utdanningsområdet for å fremme kunnskap om sine nasjonale minoriteters kultur, historie, språk og religion. Direktoratet skal følge opp opplæringen i finsk som andrespråk og har ansvar for forvaltningen av tilskudd til slik opplæring og til utvikling av læremidler i/på kvensk/norskfinsk.. Direktoratet skal arbeide videre med muligheten for utvikling av læremidler for de øvrige nasjonale minoritetene.

Språklige minoriteter

Direktoratet skal følge opp kompetanseløftet på det flerkulturelle området for ansatte i barnehagen og grunnsopplæringen, herunder også de som underviser voksne, og for ansatte i universitets- og høyskolesektoren. Direktoratet skal forvalte og tildele midler til tiltak for å bedre språkforståelsen blant barn i førskolealder. Direktoratet har ansvar for å spre informasjon og gi veiledning om rettigheter og tilbud for minoritetsspråklige barn, unge og voksne, herunder også opplæring for nyankomne elever. Barn av asylsøkere og unge asylsøkere inngår i dette. Direktoratet skal sikre at andrespråksperspektivet og det flerkulturelle perspektivet blir ivaretatt generelt i pågående tiltak og tiltak som utvikles.

Kvalitetsvurdering, dokumentasjon og analyse

Kunnskap om barnehagen og grunnopplæringen

Direktoratet har ansvar for at det foreligger kunnskap om barnehagen og grunnopplæringen som er relevant både for politikkutforming og for praksis i barnehagen og grunnopplæringen. Direktoratet har oppgaver knyttet til produksjon, bestilling, utvikling, analyse, oppfølging og formidling av kunnskap om barnehagen og grunnopplæringen, herunder privatskoler. Direktoratet må påse at kunnskapsgrunnlaget utvikles innenfor rammene av personopplysningsloven og annet relevant regelverk.

Kunnskap om barnehagen og grunnopplæringen må danne grunnlag for systemet for å følge med på og forbedre kvaliteten i barnehagen og arbeid med kvalitetsvurderingssystemet for grunnopplæringen. Direktoratet har ansvar for å utvikle systemene. Direktoratet skal også etablere og implementere system for utvikling av kvalitet i fag- og yrkesopplæringen. Direktoratet skal arbeide for å øke sektorens utviklingskompetanse.

Prøve- og eksamensordninger

Direktoratet har ansvar for utvikling, gjennomføring og forvaltning av det sammenhengende prøve- og vurderingssystemet, herunder videreføring av satsingen vurdering for læring, sentralt gitt eksamen, nasjonale prøver, kartleggingsprøver, læringsstøttende prøver og karakterstøttende prøver med tilhørende informasjons- og veiledningsmateriell. Direktoratet skal sørge for at det sammenhengende prøve- og vurderingssystemet gir best mulig uttrykk for elevenes kompetanse, både som grunnlag for oppfølging underveis og som uttrykk for elevenes sluttkompetanse.

Statistikk

Direktoratet skal videreutvikle, analysere og formidle nasjonal statistikk om barnehagen og grunnopplæringen. Dette gjelder bl.a. BASIL (Barnehage Statistikk Innrapporterings Løsning), GSI (Grunnskolen informasjonssystem), statistikk om videregående opplæring, herunder en videreføring av Gjennomføringsbarometeret og oppfølging av Samfunnskontrakten. Videre gjelder det statistikk om oppfølgingstjenesten, minoritetsspråklige, barn, unge og voksne med særlige behov, asylsøkere og opplæring for voksne etter opplæringsloven. Direktoratet skal sikre systematikk, tilgjengelighet og brukervennlighet i publisering av statistikk og analyser. Direktoratet skal representere KD i KOSTRA-arbeidsgruppene og i samordningsrådet for KOSTRA.

Faste undersøkelser

Direktoratet har ansvar for å videreutvikle, følge opp og holde høy kvalitet på en rekke faste undersøkelser og brukerundersøkelser i barnehagen og i grunnopplæringen, herunder innhold og omfang på opplæringstilbudet. Direktoratet skal i samråd med departementet bidra til gjennomføringen og oppfølgingen av internasjonale undersøkelser og initiere forskning basert på resultatene av disse.

Evaluering og forskning

Direktoratet skal iverksette og formidle resultater av evaluerings- og forskningsoppdrag på barnehageområdet og grunnopplæringsområdet. Direktoratet skal oppsummere og analysere resultater fra aktuelle evalueringer og forskningsprosjekter, og se disse i sammenheng, samt med videre utvikling og politikkutforming.

Forvaltning

Regelverk

Direktoratet er delegert oppgaven med å tolke barnehageloven, opplæringsloven, privatskoleloven, folkehøgskoleloven og voksenopplæringsloven kap. 4 med tilhørende forskrifter. Direktoratet skal i samarbeid med Fylkesmannen sørge for god veiledning om regelverket, samt sørge for informasjon om og oppfølging av regelverksendringer på barnehageområdet og grunnopplæringsområdet. Direktoratet skal ved behov bistå departementet i arbeidet med lovproposisjoner. Direktoratet får løpende oppdrag om å utarbeide utkast til forskrifter, og kan i tillegg vurdere og legge frem behov for å utarbeide forslag til forskrifter. Direktoratet er dessuten delegert myndighet til å fatte vedtak om dispensasjon fra taushetsplikt for opplysninger til bruk i forskning.

Rammeplan og læreplanverk

Direktoratet skal følge opp og forvalte *Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver* og *Læreplanverket for Kunnskapsløftet*. Dette omfatter forvaltning av fag- og timefordelingen i grunnopplæringen, tilbudsstrukturen i videregående opplæring og utvikling og fastsetting av læreplaner for fag når det følger av særskilt delegering fra departementet. Direktoratet skal også utvikle pedagogiske ressurser til rammeplanen, veiledninger til læreplanene og til lokalt arbeid med læreplaner. Direktoratets ansvar omfatter vurdering og igangsetting av tiltak, herunder forsøks- og utviklingsarbeid. Bestemmelser knyttet til organisering av barnehagens virksomhet og av grunnopplæringen skal kommuniseres til sektoren og allmennheten. Læreplandatabasen skal være under kontinuerlig utvikling og vedlikehold.

Tilsyn

Direktoratet er delegert den overordnede nasjonale, faglige myndigheten for tilsynsarbeid som følger av barnehageloven, opplæringsloven, kapittel 4 i voksenopplæringsloven, folkehøgskoleloven og privatskoleloven. Direktoratet gjennomfører tilsyn etter privatskoleloven, folkehøgskoleloven og voksenopplæringsloven. Fylkesmannen gjennomfører tilsyn med kommunene som barnehagemyndighet etter barnehageloven og med kommuner, fylkeskommuner og skoler etter opplæringsloven, etter instruks og fastslått metodikk fra direktoratet. Direktoratet behandler kommunale og fylkeskommunale klager på Fylkesmannens pålegg om retting, jf. barnehageloven § 9 annet ledd, opplæringsloven § 14-1 tredje ledd og kommuneloven § 60d.

Privatskoler

Direktoratet behandler søknader om godkjenning av nye skoler og driftsendringer etter privatskoleloven, opplæringsloven §§ 2-12 og 3-11 og kapittel 4 i voksenopplæringsloven. Direktoratet skal til enhver tid ha oversikt over denne delen av sektoren, og kunne gi innspill til departementet om behov for endringer i, eller presisering av, regelverket. Direktoratet skal også arbeide med tilsyn og kontroll med privatskolenes virksomhet.

Godkjenning av yrkeskvalifikasjoner

Direktoratet har fått myndighet til å godkjenne styrere og pedagogiske ledere med kvalifikasjoner fra utlandet etter forskrift om godkjenning av yrkeskvalifikasjoner for styrer og pedagogisk leder i barnehage fra annen stat § 3. Direktoratet har også fått myndighet til å godkjenne yrkeskvalifikasjoner fra utlandet som grunnlag for tilsetting som lærer i norsk grunnopplæring etter forskrift til opplæringsloven §§ 14-6 til 14-8. Vedtak om godkjenning, avslag eller utligningstiltak skal fattes innen fire måneder i alle typer søknader. Direktoratet skal føre statistikk over alle vedtak og rapportere statistisk materiell via departementet til EU-kommisjonen annet hvert år.

Tilskudd

Direktoratet har ansvar for å forvalte statlige tilskuddsordninger for barnehagen og grunnopplæringen. Direktoratet skal ved behov foreslå endringer i retningslinjene for den enkelte tilskuddsordning. Direktoratet skal legge frem forslag om hvilke tilskuddsordninger som bør effekt- og formålsevalueres påfølgende år, samt behandle klager på Fylkesmannens vedtak om statlige tilskudd. Direktoratet har ansvar for årlig å informere om satser for tilskudd til lærebedrifter.

Embets- og etatsstyring

Direktoratet er tillagt embetsstyringen av Fylkesmannen på barnehagen og grunnopplæringen. Direktoratet gir årlig tildeling og oppdragsbrev til de nasjonale sentrene, og har ansvar for oppfølgingen av disse. Direktoratet har også etatsstyringsansvar for det statlige spesialpedagogiske støttesystemet (Statped) og for styrene for Sameskolen i Midt-Norge i Hattfjelldal, Samisk videregående skole i Karasjok og Samisk videregående skole og reindriftsskole i Kautokeino.

Skolevalg

Direktoratet skal sørge for at det blir arrangert skolevalg i videregående opplæring. Direktoratet har ansvar for teknisk utvikling og vedlikehold, utvikling av pedagogiske tekster og oppgaver og tilpasning av dataressurser i mellomvalgår.

IKT

Direktoratets arbeid skal være i tråd med føringer i regjeringens overordnede IKT-politikk og bidra til digitalisering av forvaltningen. Direktoratet skal gjennom eksisterende virkemidler, i samarbeid med Senter for IKT i utdanningen bidra til å styrke arbeidet med hensiktsmessig pedagogisk bruk av IKT i barnehage og grunnopplæring. IKT-baserte tjenester mot barnehagen og grunnopplæringen skal legge til grunn prinsipper om åpne standarder og interoperabilitet, grønn IT og universell utforming. Direktoratet skal arbeide for at FEIDE-brukerne kan logge seg på Udirs tjenester via FEIDE.

Rettsferdsvederlag

Direktoratet er delegert myndighet til å behandle søknader om rettsferdsvederlag som gjelder grunnopplæringen. Myndigheten innebærer å utarbeide innstilling til vedtak. Endelig vedtak treffes av Stortingets rettsferdsvederlagsutvalg.

Vedlegg 2 Rapporteringsfrister i 2015 og 2016.

Fristene gjelder både barnehageområdet og grunnopplæringsområdet.

Tiltak	Frister
Økonomirapportering:	
Månedlig kassarapport til det sentrale statsregnskapet (kopi til KD)	15. i måneden etter
Tertialrapport pr. 31. august	25. september 2015
Tertialrapport pr. 31. desember	1. februar 2016
Andre rapporteringstidspunkt:	
Årsrapport 2014	1. mars 2015
Årsrapport 2015	15. mars 2016
Rapport om tilskuddsforvaltning og tilskuddskontroll 2014	1. mars 2015
Rapport om tilskuddsforvaltning og tilskuddskontroll 2015	1. mars 2016
Oversikt over kontoplan, jf. Rundskriv R-102/2014 fra Finansdepartementet	28. februar 2015
Evt. egne årsrapporter fra 2014 om Statped og de nasjonale sentrene	30. april 2015
Evt. egne årsrapporter fra 2015 om Statped og de nasjonale sentrene	30. april 2016
Oppsummering av Fylkesmannens årsrapporter for 2014	30. april 2015
Oppsummering av Fylkesmannens årsrapporter for 2015	30. april 2016
Rapport om tilsyn for 2014	30. april 2015
Rapport om tilsyn for 2015	30. april 2016
Miljørappotering for 2014	15. juni 2015
Miljørappotering for 2015	15. juni 2016
Rapport om kommunene innfrir retten til barnehageplass per 1. september 2015	3. september 2015
Andre frister:	
Søknad om å få overført ubrukte midler fra 2014 til 2015	1. februar 2015
Søknad om å få overført ubrukte midler fra 2015 til 2016	1. februar 2016
Disponeringsplan for 2015	15. mars 2015
Kriteriedata	1. juni 2015
Utdanningsspeilet 2015	1. juni 2015
Utdanningsspeilet 2016	1. juni 2016
Forslag om evaluering av tilskuddsordninger i 2016	30. juni 2015
Utarbeide nasjonale satser for offentlige tilskudd til barnehager 2016	1. oktober 2015

Vedlegg 3 Innspill til budsjettarbeid

Statsbudsjettet 2015	
5. mars	Innspill til revidert nasjonalbudsjett for 2015. Dersom det på årsbasis forventes overforbruk eller underforbruk på budsjettposter der direktoratet har forvaltningsansvar, skal departementet varsles. Direktoratet kan også fremme satsingsforslag dersom det har oppstått nye forutsetninger etter at budsjettproposisjonen for 2015 ble vedtatt av Stortinget.
1. oktober	Innspill til omgrupperingsproposisjonen /nysalderingen for 2015. Gjelder endringer på regelstyrte poster og mindrebehov på rammestyrte poster.
14. oktober	Innspill til omgrupperingsproposisjonen /nysalderingen for 2015. Gjelder endringer på kap. 228 Tilskudd til private skoler. Elevantellingen per 1. oktober for de private skolene danner grunnlaget for innspill til omgrupperingen.
Statsbudsjettet 2016	
6. januar	Innspill til underpostfordeling på 01-poster med prosentvis fordeling på underpost 1 Lønn og godtgjørelser og underpost 2 Varer og tjenester.
6. mars	Innspill på saker som kan være aktuelle for Kommuneproposisjonen med tilhørende tekstbidrag.
30. april	Oversikt over bindinger og innspill til faglig profil og innretning av ressursrammen som settes inn for kvalitetsutvikling av barnehagen og grunnopplæringen for 2016.
8. mai	Overleveringsmøte for oversikt over bindinger og innspill til faglig profil og innretning av ressursrammen som settes av innenfor kvalitetsutvikling av barnehagen og grunnopplæringen for 2016.
12. mai	Innspill til tekstomtale i statsbudsjettet for 2016 med mål, rapportering og tilstandsvurdering på kapitler og poster under programkategori 07.20 Grunnopplæringen og programkategori 07.30 Barnehager.
12. mai	Innspill til rammefordelingsforslag for budsjett 2016. Direktoratet skal varsle om behov for flytting av midler mellom kapitler/poster og tekniske endringer på regelstyrte budsjettposter (konsekvensjusteringer).
3. juni	Gi oversikt over elevtall som inngår i kriteriedata til Kommunal- og regionaldepartementets beregninger i inntektssystemet for kommuner og fylkeskommuner, jf. kap 8.4.
24. juni	Innspill til rammefordeling, konsekvensjustering av tilskuddsposter til private skoler for 2016.
12. august	Tilbakemelding på fullført endelig kvalitetssikring av satser og bevilgningsforslag knyttet til de enkelte budsjetter på kap. 228 Tilskudd til private skoler.
3. september	Oppsummering av Fylkesmannens rapporter på om kommunene har klart å oppfylle retten til barnehageplass.
Statsbudsjettet 2017	
10. november	Innspill til satsingsforslag for statsbudsjettet 2017.
10. desember	Innspill til konsekvensjusteringer for statsbudsjettet 2017.